§ 9

Dnr TEN 2022-008733.3.5.0

Boråsförslaget: Hundrastgårdar

Tekniska nämndens beslut

Nämnden beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att fortsätta arbeta med kartläggning, planering och uppförande av nya hundrastgårdar enligt givna förutsättningar i budget.

Sammanfattning av ärendet

Önskemål om ytterligare hundrastgårdar har noterats på flertalet platser inom kommunen av tekniska förvaltningen. Föregående år genomfördes en lokaliseringsstudie där lämpliga platser och antalet boende med hundar inom närområdet kartlades. Flertalet platser är därför kända av förvaltningen där nya anläggningar kan uppföras. Men under rådande budgetförutsättningar för 2023 där minskningar/effektiviseringar av driftbudgeten med ca 15% är ett faktum ryms inga ytterligare hundrastgårdar inom driftbudget för kommande år.

Förslag till nya hundrastgårdar lämnas till Parkenheten, Tekniska förvaltningen där de noteras och utreds efterhand de inkommer.

Se bilaga Behov av hundrastgårdar Borås.pdf för utdrag för lokaliseringsstudien.

Beslutsunderlag

1. Boråsförslaget: Hundrastgårdar
2. Bilaga Utredning om behovet av hundrastgårdar i Borås Stad
3. Bilaga 1. Fördelning av hundar, Borås
4. Bilaga 2. Fördelning av hundar, Sandared/Sjömarken
5. Bilaga 3. Fördelning av hundar Dalsjöfors och Fristad-Sparsör
6. Bilaga 4. Behov av hundrastgård, Borås
7. Bilaga 5. Behov av hundrastgård, Sandared-Sjömarken
8. Bilaga 6. Behov av hundrastgårdar Fristad Dalsjöfors

Anton Spets
Handläggare
033 357422

Boråsförslaget: Hundrastgårdar

Tekniska nämndens beslut

Nämnden beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att fortsätta arbeta med kartläggning, planering och uppförande av nya hundrastgårdar enligt givna förutsättningar i budget.

Sammanfattning

Önskemål om ytterligare hundrastgårdar har noterats på flertalet platser inom kommunen av tekniska förvaltningen. Föregående år genomfördes en lokaliseringsstudie där lämpliga platser och antalet boende med hundar inom närområdet kartlades. Flertalet platser är därför kända av förvaltningen där nya anläggningar kan uppföras. Men under rådande budgetförutsättningar för 2023 där minskningar/effektiviseringar av driftbudgeten med ca 15% är ett faktum ryms inga ytterligare hundrastgårdar inom driftbudget för kommande år.

Förslag till nya hundrastgårdar lämnas till Parkenheten, Tekniska förvaltningen där de noteras och utreds efterhand de inkommer.

Se bilaga *Behov av hundrastgårdar Borås.pdf* för utdrag för lokaliseringsstudien.

Boråsförslaget: Hundrastgårdar

Det finns idag 8 hundrastgårdar i Borås kommun, varav tre är stängda under den perioden när det inte är tillåtet att ha sin hund lös i skog och mark. Önskar fler rastgårdar då det finns mycket hundar i vår stad.

Beslutsunderlag

1. Boråsförslaget: Hundrastgårdar
2. Bilaga Utredning om behovet av hundrastgårdar i Borås Stad
3. Bilaga 1. Fördelning av hundar, Borås
4. Bilaga 2. Fördelning av hundar, Sandared/Sjömarken
5. Bilaga 3. Fördelning av hundar Dalsjöfors och Fristad-Sparsör
6. Bilaga 4. Behov av hundrastgård, Borås
7. Bilaga 5. Behov av hundrastgård, Sandared-Sjömarken
8. Bilaga 6. Behov av hundrastgårdar Fristad Dalsjöfors

Postadress
501 80 Borås

Besöksadress
Kungsgatan 57

Hemsida
boras.se

E-post
tekniska@boras.se

Telefon
033-35 70 00 vxl

Beslutet expedieras till

1. Stadsledningskansliet: borasforslaget@boras.se

Håkan Torstensson
Ordförande

Magnus Palm
Förvaltningschef

Gustav Axell Johansson
Handläggare
033 357445

Utredning om behovet av hundrastgårdar i Borås Stad

Tekniska nämndens beslut

Tekniska nämnden beslutar att anse uppdraget att utreda behovet av hundrastgårdar som genomfört.

Sammanfattning (Ärendet i sin helhet)

Sverigedemokraterna inkom under 2020 med ett initiativärende om att bygga en hundrastgård i området Hulta i Borås. Nämnden gav i oktober samma år Tekniska förvaltningen i uppdrag att utreda behovet av hundrastgårdar i Borås kommun och eventuell placering. Fyra huvudfrågor skulle undersökas och presenteras för nämnden.

a. Antalet hundar/hundägare inom upptagningsområdet.

b. Hundrastgårdens placering i förhållande till befintliga gångstråk och barriärer.

c. Tillgången på befintliga öppna ytor och gångvägar för att rasta hundar inom området/stadsdelen eller motsvarande.

d. För och nackdelar med att uppföra och belysa hundrastgårdar i trygghetsskapandesyfte.

Utredningen visar att i Borås finns få ordnade hundrastgårdar sett till storleken på staden och hur långt människor har till sin närmaste hundrastgård. Endast en av hundrastgårdarna är tillgänglig för personer med nedsatt rörelseförmåga (Hässleholmen) och endast Borås och Dalsjöfors har ordnade hundrastgårdar med inhägnad som sköts av kommunen. Detta gör att behovet av nya hundrastgårdar kan anses som betydande om kommunen vill att hundrastgårdar ska finnas allmänt. En djupare lokaliseringsutredning som tittar mer noga på de olika stadsdelarnas och tätorternas möjlighet att inrymma en hundrastgård behövs samtidigt som ett beslut om vilka områden som ska prioriteras. Den senare frågan skulle göra det lättare att prioritera pengarna samt göra en plan på vart och när nya hundrastgårdar ska byggas/byggas om. Det är också viktigt att i framtiden ta fram en handbok som beskriver vart hundrastgårdar helst ska placeras i stadsdelarna, hur de ska utformas med tanke på tillgänglighet och hundarnas bästa samt hur de ska skötas.

Tekniska nämnden beslutar att anse uppdraget att utreda behovet av hundrastgårdar som genomfört.

Ärendet i sin helhet

Bakgrund

Sverigedemokraterna inkom under 2020 med ett initiativärende om att bygga en hundrastgård i området Hulta i Borås. Nämnden gav i oktober samma år Tekniska förvaltningen i uppdrag att utreda behovet av hundrastgårdar i Borås kommun och eventuell placering. Fyra huvudfrågor skulle undersökas och presenteras för nämnden.

a. Antalet hundar/hundägare inom upptagningsområdet.

b. Hundrastgårdens placering i förhållande till befintliga gångstråk och barriärer.

c. Tillgången på befintliga öppna ytor och gångvägar för att rasta hundar inom området/stadsdelen eller motsvarande.

d. För och nackdelar med att uppföra och belysa hundrastgårdar i trygghetsskapandesyfte.

Förutsättningar

Under arbetet med denna skrivelse gjordes en omvärldsbevakning om hur andra städer ser på hundrastgårdar, deras utformning och placering. Malmö stad har gjort en handbok kring hur de vill utveckla hundrastgårdar. Där anges att 800m (ca 10-15min gångväg) fågelvägen är lämpligt som måttstock för hur långt människor är villiga att gå. Detta har använts i denna utredning för att ge ett hum om behovet.

Begreppet som används nedan är *hundrastgård* för ett område som helt är omgärdat av staket och *hundrastplats* för yta utan staket. Det finns inte någon allmän standard över hur begreppet används utan denna uppdelning är gjord för att förenkla diskussionen.

Antalet hundar i olika områden

För att identifiera vart behovet är som störst av rastgårdar för hundar gjordens en sammanställning av Jordbruksverkets statistik för hundägande, *hundregistret*. Dessa siffror utgår från postkoder som har varierande storlek vilket gör att materialet har olika exakthet beroende på postkodsområdets storlek vilket till stor del sammanfaller med befolkningstäthet. Områdena blir i allmänhet större längre ut från tätorterna och därför har postkoder i utkanten av tätorter med stora obebodda ytor inte använts eller så har områden ändrats för att visa tydligare vart hundägarna bor. Utifrån detta har fyra orter eller områden pekats ut som i störst behov av hundrastgårdar; Borås, Sjömarken/Sandared, Fristad/Sparsör och Dalsjöfors. Borås, Sjömarken och Dalsjöfors har redan rastplatser.

Hundtätheten i de fyra områden beskrivs i bilaga 1-3. Färgerna representerar hundtätheten per km^2 och siffrorna är antal hundar i absoluta tal.

Nuvarande Hundrastgårdars placering i förhållande till gångstråk och barriärer

Alla de nuvarande hundrastgårdarna utom den vid Pickesjön ligger i anslutning till gång-/cykelvägar, den vid Pickesjön ligger vid en gång/cykelvänlig grusväg.

Alla hundrastgårdar utom den vid Stadsparken och den vid Fjärdingsskolan (Hässleholmen) ligger i utkanten av bostadsområden eller i motions/rekreationsområden. Detta gör att de som vill använda rastgårdarna måste gå/ta sig en bit för att släppa sin hund, vilket inte är möjligt för alla personer och kan därför uppfattas som ett hinder.

Det finns flera barriärer som hindrar människor från att ta sig till hundrastgården. I majoriteten av fallen i Borås handlar otillgängligheten om höjdskillnader, att det är långa sträckor att gå eller material som inte är tillgängligt för rörelsehindrade. Bara den rastgård som finns på Hässleholmen kan anses vara någorlunda tillgänglighetsanpassad. Alla andra har någon form av svårighet eller hinder som stora höjdskillnader kring ingången, hög tröskel vid ingången, ojämnt eller lerigt material i marken, inte anpassade grindar eller så saknades bänkar för vila.

Tillgången på befintliga öppna ytor att rasta hundar på inom området/stadsdelen eller motsvarande

Frågan om tillgång till öppna ytor och gångvägar för rastning är en komplicerad fråga att svara på. Tillgången till öppna områden att rasta sin hund på beror på hur du som hundägare upplever att du kan hantera din hund och hur den beter sig i med andra hundar och människor. En del hundägare känner sig bekväma med att släppa sina hundar i parker, på tomma lekplatser eller i naturen och andra vill ha ett område med staket runt för att vara säker på att kunna fånga in sin hund igen. En del hundägare är nöjda med koppelpromenader samtidigt som andra hundar kräver mycket motion och ägaren vill kunna släppa den lös.

Tillgången på öppna områden utan staket, *hundrastplatser*, är överlag god i Borås. I det de flesta områden i Borås och sericeorterna finns öppen natur eller parkmark inom 800m från där människor bor.

Tillgången på inhägnade områden för hunden att springa fritt på skulle kunna betecknas som varierande beroende på vart du bor.

Områden i Borås, Sandared/Sjömarken, Dalsjöfors och Fristad/Sparsör där det är längre än 800m till en rastgård eller där det finns barriärer som hindrar människor från att ta sig dit på ett smidigt sätt finns redovisat i Bilaga 4-6 (utan inbördes ordning).

Borås(Bilaga 4):

1. Alideberg, 2. Norrmalm, 3. Norrby/Parkstaden, 4. Hestra parkstad, 5. Göta/Regementet/Gässlösa, 6. Kristineberg/Damsvedjan, 7. Hedvigsborg 8. Västra Trandared/Bergsäter, 9. Hulta, 10. Svensgärde/Sörmarken, 11. Brämhult/Boda, 12. Villastaden 13. Södra Sjöbo

Sjömarken/Sandared(Bilaga 5):

14. Nora Sandared, 15 Södra Sandared, 16. Norra Sjömarken.

Dalsjöfors (Bilaga 6):

17. Området kring Ankdammen, 18. Norr om Dalsjön

Fristad/Sparsör (Bilaga 6):

Hela Fristad/Sparsör saknar rastgårdar. Området skulle kunna delas in i tre tydligt avgränsade områden.

19. Sparsör, 20. Fristad Asklandavägen 21. Fristad Centrum

Dessa områden behöver inte alla ges en ny hundrastgård utan i vissa områden kan det räcka med en hundrastplats utan staket. Ett totalt antal hundrastgårdar på ca 10st kan anses som lämplig mängd sett till stadens storlek och budget.

Förslag till placering av nya hundrastgårdar

Inom de områden som saknar hundrastgårdar har områden pekats ut (blå punkter) som lämpliga för etablering utifrån tre parametrar:

1. De ligger på kommunalt ägd mark

2. Ytorna är naturmark, parkmark eller saknar idag tydlig användning och större än 1000kvm.

3. Ytan ligger i anslutning till gångväg och är i övrigt allmänt tillgänglig.

De utpekade områden har inte undersökts på djupet utifrån lämplighet att anlägga en hundrastgård eller tillgänglighet utan ska ses som en kartläggning på ett övergripande plan. Vidare utredning kring exakt placering i de olika områdena krävs inför varje etablering. Det är bra att ha i åtanke med en så lång lista att varje plats inte måste bli en hundrastplats utan att det är bra med flera att välja mellan. Förslagen finns redovisade i Bilaga 4-6.

När nya hundrastgårdar anläggs bör beaktas att ytorna som hägnas in kommer vara exkluderande mot de som inte har hund. Detta gör att ytor som idag används till något annat inte bör användas.

För och nackdelar med belysta rastgårdar

Belysning av områden som människor ska använda är positivt ur ett användarperspektiv men leder till en ökad etablerings och driftkostnad. Ingen medborgardialog eller intervjuer med personer som använder hundrastgårdarna idag har gjorts. Ett antagande, som kan sägas gälla de flesta platser, är att belysning ökar tryggheten och där med är en förutsättning för att fler ska använda rastgårdarna under tidig morgon och kvällen. För att minska kostnaderna kan rastgårdar anläggas i befintliga upplysta stråk, i anslutning till upplysta vägar eller i parker där det finns belysning. Dels minskar då behovet av antalet belysningspunkter och kostnader för anläggningen dels är det positivt om området naturligt genomströmmas av andra människor.

En nackdel med belysning dygnet runt är att det kan störa djurlivet i stadens gröna miljöer. Detta kan lösas genom att belysningen släcks under vissa delar av dygnet och då måste tändas manuellt av dem som använder ytan.

Driftskostnader nuvarande hundrastgårdar

Kostnaden för driften av hundrastgårdarna är olika om det är en året runt rastgård eller en delad fårhage/hundrastgård. Den senare varianten ses över

ungefär var tredje vecka men sköts i princip inte mer än att sly röjs vid behov, staket ses över inför fårsäsongen och skräp som finns i hagen plockas bort när det upptäcks. Gräset betas naturligt av djuren som vistas och bajs ligger kvar.

För de hundrastgårdar som finns året runt sköts ytorna som *L3- högt gräs*, vilket innebär klippning 3 gånger per säsong. Detta kostar ungefär 1,35 kr per kvm. Siffran beror på i vilket skötselområde det är och kan ändras i framtiden beroende på skötselavtal. Dessutom töms soptunnorna och stängslet ses över. Utöver dessa kostnader tillkommer flera punktinsatser under året som slyröjning, nedskräpning, extra tömning av soptunnor, trasig utrustning m.m. Siffrorna nedan är en uppskattning av de kostnader som finns för den löpnade skötseln. En snabb uppskattning är att kostnaden egentligen ligger på fyra gånger högre än det angivna nedan, mellan 20-25 000 kr per hundrastgård.

	Gräsklipp 1,35 kr/kvm	Tömning soptunna 1089 kr	Tillsyn stängsel 11 kr/lpm	Tillsyn grind 87 kr/lpm	Total kostnad per år
Lindormsgatan, Sjöbo 2723kvm	3676	1086	2464	520	7746 kr
Fjärdingsparken, Hässleholmen 2765 kvm	3733	1086	2420	260	7499 kr
Astern/Stadsparken 2465 kvm	3328	1086	1980	260	6654 kr

Att tillägga inför planeringen av fler hundrastgårdar är den mängd av synpunkter som inkommit till Parkförvaltningen och Fritid och folkhälsa angående hundrastgårdar, deras utformning och användning. Flera av dem som använder hundrastgårdarna har synpunkter på hur de tillåts använda rastgården, vad den innehåller och hur de sköts. Detta ger personalen på TEK och FoF en del extra jobb. Synpunkterna kan både öka när antalet rastgårdar ökar och/eller minska på grund av att tillgången på rastgårdar ökar.

Anläggningskostnader ny hundrastgård

			antal	Tot: 23 650 kr (ca pris 2021)
Staket	80	lpm	130	10400
Grind	5000	st	2	10000

Soptunna	2050	st	1	2050
Skylt	1200	st	1	1200

Till denna kostnad kommer också eventuell belysning, röjning och markberedning om ytan inte är i ordning idag samt eventuell lekutrustning för hundarna och bänkar. Den exakta kostnaden för anläggande är därför svår att uppskatta utan att ha ett konkret område att utgå ifrån.

Diskussion

I Borås finns stora områden som kan anses sakna tillgång till en hundrastgård. Endast en av hundrastgårdarna är tillgänglig för personer med nedsatt rörelseförmåga (Hässleholmen) och endast Borås och Dalsjöfors har ordnade hundrastgårdar. Detta gör att det finns ett behov av nya hundrastplatser om kommunen vill att hundrastgårdar ska finnas allmänt tillgängligt. Det totala antalet hundrastgårdar bör ligga runt 10 för tätorten Borås och ytterligare en i varje serviceort som anses behöva. En djupare lokaliseringsutredning som tittar mer noga på de olika stadsdelarnas och tätorternas möjlighet att inrymma en hundrastgård behövs i nästa skede samtidigt som ett beslut bör fattas om vilka områden som ska prioriteras. Den senare frågan skulle göra det lättare att prioritera pengarna samt göra en plan på vart och när nya hundrastgårdar ska byggas/byggas om. Det skulle också vara positivt för verksamheten att i framtiden ta fram en handbok som beskriver vart hundrastgårdar helst ska placeras i stadsdelarna, hur de ska utformas med tanke på tillgänglighet och hundarnas bästa samt hur de kan skötas. Denna handbok skulle underlätta planeringen av nya hundrastgårdar och den långsiktiga upprustningen av befintliga.

De mindre orterna i kommunen har inte tagits med i skrivelsen på grund av att en avgränsning behövde göras. I ett långsiktigt perspektiv bör flera serviceorter också ha rastgårdar precis som stadsdelarna i Borås. Som det beskrivs tidigare i texten så behöver tillgången till natur och öppna ytor på landsbygden inte automatiskt betyda att alla har möjlighet att släppa sin hund så att den kan få motion. I statistiken från jordbruksverket går det att se att hundägandet sett till antalet invånare är relativt stort i de mindre orterna och därför kan behovet vara minst lika stort som inne i Borås stad.

Tekniska nämnden beslutar att anse uppdraget att utreda behovet av hundrastgårdar som genomfört.

Beslutsunderlag

1. Tekniska nämndens beslut § 123/2020
2. Bilaga 1 Hundtäthet i Borås 2021-11-11
3. Bilaga 2 Hundtäthet Sandared Sjömarken 2021-11-11
4. Bilaga 3 Hundtäthet Fristad Sparsör 2021-11-11
5. Bilaga 4 Behov av hundrastgårdar Borås 2021-11-11
5. Bilaga 5 Behov av hundrastgårdar Sandared Sjömarken 2021-11-11

6. Bilaga 6 Behov av hundrastgårdar Fristad Sparsör 2021-11-11

Jan Idehed
Ordförande

Magnus Palm
Förvaltningschef

BORÅSFÖRSLAGET

Hundrastgårdar

Det finns idag 8 hundrastgårdar i Borås kommun, varav tre är stängda under den perioden när det inte är tillåtet att ha sin hund lös i skog och mark. Önskar fler rastgårdar då det finns mycket hundar i vår stad.

Inskickat den: 2022-09-20
Namn: [redacted]
E-post: [redacted]
Postnummer: 515 92